

**ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК
УНИВЕРСИТЕТІ**

МЕДИЦИНА ФАКУЛЬТЕТІ

«БЕКІТЕМІН»

Қабылдау комиссиясының төрайымы,
университет ректоры

Ж.Темірбекова

2023 ж.

**Денсаулық сақтау және әлеуметтік қамтамасыз ету (медицина) саласы
бойынша білім беру бағдарламаларына оқуға түсушілерге арналған
АРНАУЛЫ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ**

Білім беру саласы:

Денсаулық сақтау

Білім беру бағдарлама тобы:

В086-Жалпы медицина,
В087-Стоматология

Әзірлегендер:

Факультет деканы, профессор

Ы.Молдалиев

Медицина факультетінің оқу-ісі
жөніндегі декан орынбасары

Л.Назарова

Педагогика және психология
кафедрасының оқытушысы

Д.Жаркинбаева

Факультеттің академиялық комитетінде мақұлданды,
Хаттама №10 «18».....05.....2023ж.

Факультеттің академиялық
Комитет төрағасы/төрайымы

Н.Акешова

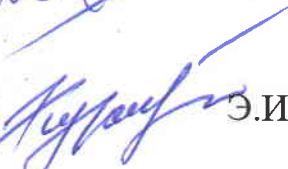
Факультет деканы

Ы.Молдалиев

Келісілді:

Академиялық мәселелер вице-ректоры

Э.Идрисова

Университет Академиялық комитетінде бекітілді,
Хаттама №..... «.....».....2023ж.

МАЗМҰНЫ

Нормативтік сілтемелер.....	4
Қысқартулар	4
Кіріспе	5
Арнаулы емтихан өткізу тәртібі.....	6
Арнайы емтихан сұрақтарының үлгі тізімі (психометриалық)	7
Бағалау критерийі	8
Әдебиеттер тізімі	8

Нормативтік сілтемелер

Осы бағдарлама мынадай нормативтік құжаттар негізінде әзірленген:

1 «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңы;

2 Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 600 бұйрығы;

Университет Жарғысы;

Университетке талапкерлерді оқуға қабылдау ережесі.

Қысқартулар

ҚР БҒМ – Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі;

ЖОО – жоғары оқу орны;

ҚК – қабылдау комиссиясы;

ҚК төрағасы – қабылдау комиссиясының төрағасы;

ҚК жауапты хатшысы – қабылдау комиссиясының жауапты хатшысы;

ҰБТ – бірыңғай ұлттық тестілеу;

Ахмет Ясауи университеті – Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті

Кіріспе

Медицина – адамдардың денсаулығын сақтау мен нығайту, сырқаттарды емдеу мен аурудың алдын алу, денсаулық және жұмысқа қабілеттілік жағдайында, адамзат қоғамында ұзақ өмір сүруге жетуді көздейтін тәжірибелік іс-әрекеттің және ғылыми білімдердің жүйесі.

Медицинаның зерттеу пәні ретінде адам организмінің қалыпты және патология жағдайында құрылымы мен тіршілік етуі; халық денсаулығы жағдайына әлеуметтік және табиғи ортаның әсері; адам аурулары (олардың себептерін, пайда болу механизмін, белгілерін), аурудың алдын алу, түрлерін анықтау және емдеу тәсілдері мен құралдарын пайдалану туралы мәселелері алынады. Медицина адамтанумен бірегей байланыста бола тұра жаратылыстану мен қоғамдық ғылымдардың барлық түрлерінің жетістіктерін ескереді. Медицинаның зерттеу мәселелерінің шеңбері адам өмірінің сан қырлы көріністерін қамтиды. Бұл медицинаны денсаулық туралы және адамның жеке басының және қоғамдық өмір сүру жағдайы туралы ғылымның нақты жүйесіне айналдырады. Медицинаның мұндай жаратылыстану ғылымының шегінен шығып, оның биоәлеум. сипаттамасын белгілейді. Әлбетте биологиялық және әлеуметтік көріністер медицинада жекеленбей, диалектикалық бірлікте қаралады. Әлеуметтік факторлар денсаулық деңгейіне және халықтың физикалық дамуына әсер етеді. Сондықтан да патологиялық процестердің пайда болуына және дамуына қажетті немесе қосымша жағдайлар алғашқы түрткі механизмі ретінде жиі алға шығады. Әлеуметтік ортаның қолайсыз факторларының әсерінің биологиялық зардаптары көбіне адам организмінің хал жағдайымен белгіленеді. Ғылыми-техникалық даму кезеңінде медицинада білім аралық құрылымы және түрлі бөлімдерге бөліну айқын байқалады. Қазіргі кезеңдегі теоретикалық және клиникалық медицинада медициналық-биологиялық мәселелерді, адамның әлеуметтік табиғатын ескеріп кешенді түрде зерттеу бағыты өсуде. Медициналық түсініктердің және медициналық-гигиеналық қызметтің түрлері мен мазмұны үстемдік етуші көзқараспен, мәдени ахуалы мен жаратылыстану және техникалық дамудың деңгейімен белгіленеді.

1. Арнаулы емтихан өткізу тәртібі

1.1 «Денсаулық сақтау» білім беру салалары бойынша оқуға қабылдау арнаулы емтихандар нәтижелерін ескере отырып жүзеге асырылады.

1.2 Медициналық мамандықтарға түсушілерден өтініштер қабылдау және арнайы емтихан өткізу 20 маусым мен 20 тамыз аралығында Ахмет Ясауи университетінің қабылдау комиссиясымен жүргізіледі.

1.3 Медициналық мамандықтарға түсетін тұлғалар университеттің қабылдау комиссиясы жүргізетін бір арнайы емтихан тапсырады.

- Психометриялық тест тапсырады

1.4 Арнаулы емтихан Ахмет Ясауи университетінде бекітілген кесте бойынша жүргізіледі.

1.5 Психометриялық тест сұрақтары медициналық мамандық алуға дайындық қабілетін тексеруге ықпал жасайды.

Әрбір талапкерлер 12 тест сұрақтарына жауап береді. Жауап нұсқалары үшін балдар: "Иә" – 2 балл; "Жоқ" – 0 балл; "Кейде" – 1 балл. 12-ден 24 баллға жауап берген жағдайда талапкер «өтті» деп бағаланады.

1.6 Медициналық мамандықтарға түсушілер үшін арнайы емтихан «өтті» немесе «өтпеді» нысанында бағаланады.

1.7 Арнайы емтиханды тапсыру уақыты – 30 минут.

1.8 Емтиханды тапсыру кезінде Ахмет Ясауи университетінің ректорының бұйрығымен арнайы емтиханды ұйымдастыру және өткізу үшін комиссия құралады, оның құрамына төрағасымен қоса тақ сандағы мүшелері кіреді. Егер мәжілісте кемінде оның құрамының үштен екісі болса, онда комиссия шешімі заңды деп саналады. Емтиханда қатысушылардың көпшілік дауысымен шешім қабылданады. Мүшелерінің дауыстары тең болған жағдайда комиссия төрағасының дауысы шешуші болып табылады.

1.9 Арнайы емтихан қабылдау кестесін комиссиясының төрағасы бекітеді және университеттің сайты мен ақпараттық қабырғасына мәліметтерді орналастыру арқылы жеткізіледі.

1.10 Арнайы емтиханға рұқсат алу үшін талапкерлерді Ахмет Ясауи университетінің қабылдау комиссиясына алдын ала тіркелуі тиіс.

1.11 Арнаулы емтихан жүргізуші аудиторияға баруға рұқсат жеке басын куәландыратын құжатты ұсынған кезде жүзеге асырылады.

1.12 Арнайы емтихан басталмас бұрын түсушілерге өткізу тәртібі түсіндіріледі, сондай-ақ арнайы емтиханның басталу және аяқталу уақыты, нәтижелерді жариялаудың және апелляция өткізудің орны көрсетіледі.

1.13 Арнайы емтихан өткізу кезінде түсушілер:

а) тыныштық сақтаулары және өз бетінше жұмыс істеулері, емтихан алушы және басқа да қабылданушылармен сөйлеспеуі;

б) емтихан материалдарымен алмасуға, көшіруге, оны дәрісханаға кіргізуге және оқулықтарды, басқа да әдістемелік әдебиеттерді, ұтқыр байланыс құралдарын пайдаланбауы тиіс;

с) аудиторияда жүруге, басқа орынға ауысып отыруға;

д) арнайы емтихан кезінде емтихан алушының рұқсатынсыз аудиториядан шығуға болмайды.

1.14) Арнайы емтиханды өткізу қорытындысы рұқсат беру ведомосымен, еркін нысандағы комиссия хаттамасымен толтырылып, нәтижелерін жариялау үшін қабылдау комиссиясының жауапты хатшысына (оның орынбасарына) табысталады. Комиссия хаттамасына төраға және барлық қатысушы оның мүшелерімен бірге қол қояды.

1.15) Арнайы емтихан нәтижелері емтихан өткізген күні жарияланады.

1.16) Арнайы емтихан нәтижелері бойынша ведомостың үзінді көшірмесі беріліп, студенттік жеке ісіне тігіледі.

1.17) Емтиханды өткізу кезеңінде арнайы емтиханға қойылатын талаптарын сақтау, даулы мәселелерді шешу, емтихан тапсыратын адамдардың құқықтарын қорғау мақсатында Ахмет Ясауи Университеті президентінің бұйрығымен оның төрағасын қоса алғанда тақ саннан тұратын апелляциялық комиссия құрылады.

1.18) Апелляцияға берілетін өтінішті апелляциялық комиссиясының төрағасының атына арнайы емтиханды тапсырушы жеке тұлға атынан арнайы емтихан нәтижелері жарияланғаннан кейін келесі күні сағат 13-ке дейін беріледі және апелляциялық комиссия оны бір күн ішінде қарайды.

1.19) Апелляциялық комиссия шешімі оның құрамының үштен екісі мәжіліске қатысатын болса заңды болып есептеледі. Арнайы емтихан нәтижелерімен келіспеу туралы апелляция бойынша шешім қатысып отырған комиссия мүшелерінің көпшілік дауысымен қабылданады.

Мүшелерінің дауыстары тең болған жағдайда апелляциялық комиссия төрағасының дауысы шешуші болып табылады. Апелляциялық комиссияның жұмысы хаттамамен ресімделеді, оған төраға және отырысқа қатысқан барлық комиссия мүшелері қолдарын қояды.

2. Арнайы емтихан сұрақтарының үлгі тізімі (психометриалық)

1. Сіз әрқашан адамдарға жанашырлық танытасыз ба?
2. Қиын жағдайларда жақын немесе тіпті бейтаныс адамдарға көмектесуге ниет пайда бола ма?
3. Бөтен адамның қан қысымын өлшеу сен үшін қызық па?
4. Бөтен адамдарға алғашқы көмек көрсеткен жағдай болды ма?
5. Алғашқы көмек көрсеткенде, өзінді мақтауға тұратындай адам ретінде сезіндің бе?
6. Жүз жылдан кейін "Өмірді басқаларды құтқаруға, көмек көрсетуге арнадым" деп мақтанышпен айтқың келе ме?
7. Өмір бойы таза бөлмеде ақ халатта жұмыс істегің келе ме?
8. Сен дәрігерлердің әлеуметтік кепілдіктері туралы ойланасын ба: 100% еңбекке жарамыздық күндері төленеді, балабақшаға, демалыс орындарға жолдамалар, медициналық еңбек өтіліне үстем ақы төлеу?
9. Барлық ауруларды ем табу туралы ойланасын ба?
10. Ақылы саладағы медицина қызметкерлерінің табысы жоғары екенін білесін бе?

11. Туысқандарының арасында медицина мамандары бар ма?

12. Сен үшін Медицина - .....?

3. Бағалау критерийі

1. Арнаулы емтихан "өтті" немесе "өтпеді" деген нысанда бағаланады.

Өтті	<ul style="list-style-type: none"> • Медициналық жағдаяттарды шешу бойынша қажетті ақпараттарды жан-жақты жүйелі әрі дұрыс бағалауға, мотивтерін, мамандық субъектілерінің іс-әрекеттерін түсіндіруге қабілетті; • Медицинадағы фактілер мен құбылыстарды бағалай біледі, оларды талдап және қорытындылап, өзінің пайымдауларын айта алу; • медициналық ұғымдарды жете ұғыну.
Өтпеді	<ul style="list-style-type: none"> • медициналық ұғымдар мен мәселелерді шешу бойынша қажетті ақпараттарды баяндай алмау; • емтихан билеттері сұрақтарына жауап беруде күрделі қателіктер жіберу; • қосымша сұрақтарға нақты жауап бере алмау.

4. Әдебиеттер тізімі

1. Жарықбаев Қ.Б. Жантану негіздері. - Алматы, 2005.
2. Сәбет Бап – Баба Жалпы психология. - Алматы, 2006.
3. Елікбаев Н. Психология. - Алматы Университет базасы, 1992.
4. Илешева Р. Медициналық психология. - Алматы, 1994.
5. Алдамұратов Ә. Жалпы психология. - Алматы, 1996.
6. Куницына В.Н., Козаринова Н.В., Погольша В.М. Межличностное общение. Уч. Пособие для вузов. – «Питер», СПб, 2005.
7. Немов Р.С. Психология. – М.ВЛАДОС, 2000 – 2001.
8. Рубенштейн С.Л. Основы общей психологии. – «Питер», СПб, 2007.